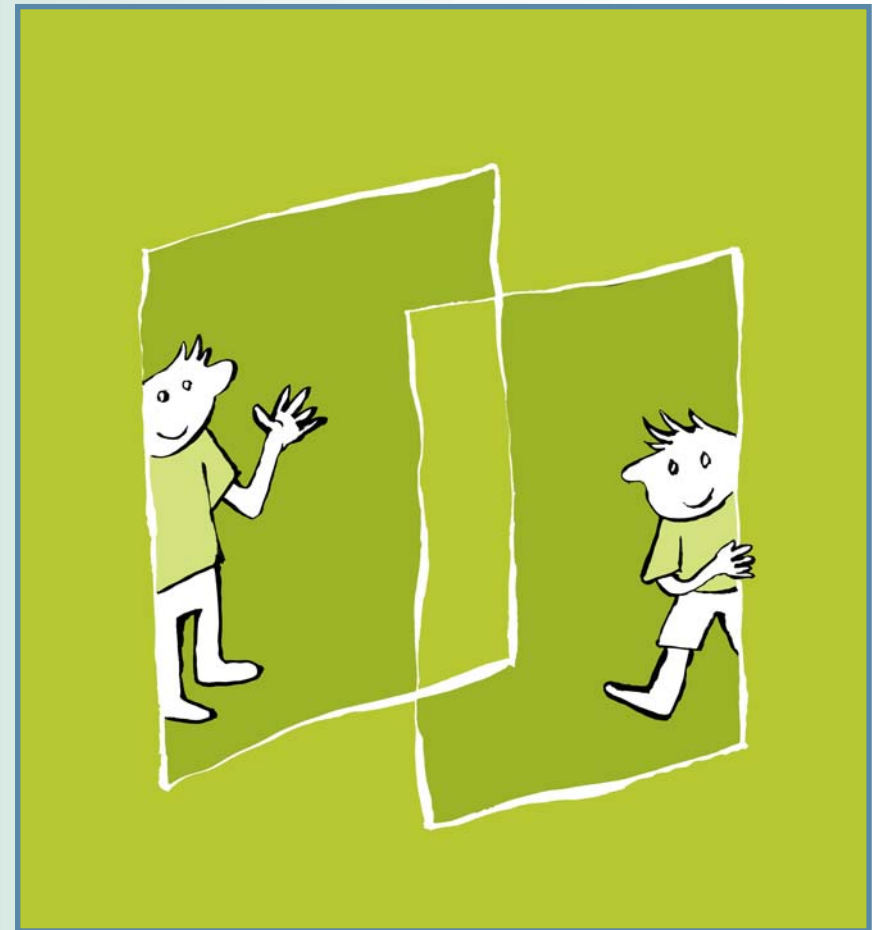

KAPU III. Kint és bent

A modul szerzője: Kovács Erzsébet

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

4. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I/a Kint, bent					
A	A gyerekek körbeállnak, és megfogják egymás kezét. Egy gyerek a körön kívül sétál, és fürkészi a többiek arcát, keresi a lehetőséget, hogy hol mehet be a körbe. Beszéd nélkül játsszák, csak a szemükkel kommunikálnak. 5 perc	Együttműködés Nonverbális kommunikáció	Egész osztály együtt – játék		
B	A gyerekek hármas csoportokat alkotnak. Ketten közülük kézen fogva ajtót játszanak, a harmadik gyerek megpróbálja elérni, hogy beengedjék. Miután sikerül, szerepet cserélnek. 5 perc	Csoportalkotás A beengedés elérése Együttműködés	Csoportmunka – helyzetgyakorlat		
C	Az a gyerek áll a körbe, aki... Vannak, akik a tanár által megnevezett csoportokba beletartoznak, és vannak, akik nem. 5 perc	Önkifejezés	Egész osztály együtt – játék		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I/b Csoportalkotás					
A	A gyerekek négyes csoportokat alkotnak. A/3-as lapjukra ablakot rajzolnak, és olyan dolgokat, tevékenységeket sorolnak, amelyeket kedvelnek, majd a közösen kedvelt dolgokat az ablak közepébe írják. 5 perc	Önálló csoportalkotás, közös név keresése Együttműködés Döntésképeség Önkifejezés	Egész osztály együtt – csoportalkotás Kooperatív tanulás – ablak	Íróeszközök	A/3-as lapok (csoportonként 1)
B	A gyerekek szabadon sétálnak a térben. Jelzésre megállnak, és a hozzájuk legközelebb álló gyerekekkel párt alkotnak. Mindketten megneveznek egy-egy olyan csoportot, amelyhez tartoznak/tartoznának, és egy olyat, amelybe nem szívesen kerülnének. Majd a hozzájuk legközelebb álló párral csoportot alkotnak. A négy gyerek megosztja egymással, hogy milyen csoportokat nevezett meg, és egy A/3-as lapra írja azokat. 5 perc	Csoportalkotás Önkifejezés Együttműködés	Egész osztály együtt Páros munka Kooperatív tanulás – szóforgó, kerekasztal	Íróeszközök	A/3-as lapok (csoportonként 1)
C	A gyerekek körbeállnak. Minden második gyerek előrelép, és egy belső kört alkot. A külső és a belső körben lévők egymás felé fordulnak, és a szemben álló gyerekek párt alkotnak. A belül álló gyerek mond egy belső tulajdonságot, a kívül álló pedig egy külsőt. Majd helyet és szerepet cserélnek. A mellettük álló párral csoportot alkotnak. A négy gyerek megosztja egymással a külső és belső tulajdonságokat, majd felírják azokat egy A/3-as lapra. 5 perc	Csoportalkotás Együttműködés	Egész osztály együtt Páros munka Kooperatív tanulás – kettős kör	Íróeszközök	A/3-as lapok (csoportonként 1)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I/c Csoportnevek választása					
A	A csoportok kitalálnak maguknak egy fantázianevet, amelyben nevük kezdőbetűi szerepelnek. 5 perc	Együttműködés Kreativitás	Csoportmunka – beszélgetőkör	A/3-as lap, íróeszközök	
B	A csoportok kitalálnak maguknak egy olyan nevet, amelyben az a belső tulajdonság szerepel, mely mind a négyükre érvényes. 5 perc	Közös név megtalálása Együttműködés Kreativitás	Csoportmunka – beszélgetőkör	A/3-as lap, íróeszközök	
C	A csoportok olyan állatnak a nevét választják csoportnévnek, amely állat tulajdonságai fontosak számukra. 5 perc	Együttműködés Kreativitás	Csoportmunka – beszélgetőkör	A/3-as lap, íróeszközök	
II. AZ ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II/a Az ajtó mint szimbólum					
A	Az ajtók az egyik évből a másikba jutást is jelképezik. Ilyen fontos ajtó például (1) az óvodába, (2) az óvodából az iskolába, (3) a harmadik osztályból a negyedikbe, (4) a negyedikből az ötödikbe lépés stb. A csoport tagjai elosztják egymás között a négy ajtót, és mindenki egy-egy szóval leírja, mi jellemezte őt, mielőtt belépett az ajtón, majd utána. Pl.: mi volt jellemző rá, amikor óvodás volt, és miben változott, amikor már első osztályba járt. Ha készen vannak, megosztják egymással az írottakat, majd az A/3-as lapra felragasztják azokat. 10 perc	Éntudatosság Együttműködés Egymás megismerése	Önálló munka Kooperatív tanulás – forgószínpad	A/3-as lap, íróeszközök, ragasztó, olló, lapok	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	<p>Az ajtók az egyik évből a másikba jutást is jelképezik. Ilyen fontos ajtó például (1) az óvodába, (2) az óvodából az iskolába, (3) a harmadik osztályból a negyedikbe, (4) a negyedikből az ötödikbe lépés stb.</p> <p>A csoport tagjai elosztják egymás között a négy ajtót, és mindenki lerajzolja azt az önmagát, aki még kívül van az ajtón, vagyis aki még például óvodás, és utána azt, aki már belépett az ajtón, vagyis aki már elsős.</p> <p>Ha készen vannak, fejlődés szerint sorrendbe állítják a rajzokat, és felragasztják az A/3-as lapra.</p> <p>10 perc</p>	<p>Éntudatosság</p> <p>A változás vizuális megjelenítése</p> <p>Együttműködés</p> <p>Kreativitás</p>	<p>Önálló munka</p> <p>Csoportmunka</p> <p>– megbeszélés</p>	A/3-as lap, rajzeszközök, olló, ragasztó	
C	<p>Az ajtók az egyik évből a másikba jutást is jelképezik. Ilyen fontos ajtó például (1) az óvodába, (2) az óvodából az iskolába, (3) a harmadik osztályból a negyedikbe, (4) a negyedikből az ötödikbe lépés stb.</p> <p>A csoport tagjai a különböző ajtókra írt szavak közül kb. ötöt összegyűjtenek, és az A/3-as lapra felírják azokat. (Ha valaki belép az ajtón, ezekkel találkozik.)</p> <p>10 perc</p>	<p>Éntudatosság</p> <p>Együttműködés</p> <p>Közös gondolkodás</p>	<p>Kooperatív tanulás</p> <p>– szóforgó</p>	A/3-as lap, íróeszközök	
II/b Közös lista készítése					
A	<p>A csoportok négy nagy lapra (óvoda, 1. osztály, 4. osztály, 5. osztály) felírják, mit gyűjtöttek össze a négy korcsoportról.</p> <p>5 perc</p>	<p>Egymás munkájának megismerése</p> <p>Figyelem</p>	<p>Kooperatív tanulás</p> <p>– diákkvartett</p>	Íróeszközök	Négy nagy lap a táblán vagy a falon

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A csoportok a tanár irányításával megbeszélik, mi a különbség a négy korcsoport között. 5 perc	Közös beszélgetés Egymásra figyelés Változás tudatosítása	Egész osztály együtt – beszélgetés		
II/c Találkozások					
A	A csoport tagjai jelenetet állítanak össze, amelyben az ajtó két különböző oldalán álló, két különböző korosztályhoz tartozó két-két gyerek találkozik az iskolában, és segítenek egymásnak valamiben. A történetből és a párbeszédéből kiderül, ki melyik korosztályt képviseli. 10 perc	Dramatikus jelenet közös megalkotása Együttműködés Empátia Segítségnyújtás Kreativitás	Csoportmunka – dráma		
B	A csoportok szóforgóval kitalálnak egy történetet arról, hogy egy képzeletbeli gyerek negyedik és ötödik önmaga találkozik az iskola udvarán. Leírják, mit mondanak egymásnak, mit csinálnak együtt, majd felragasztják ezt az A/3-as lapra. 10 perc	Együttműködés Kreativitás	Kooperatív tanulás – szóforgó	Íróeszközök	Lapok (csoportonként 1)
C	A csoport tagjai az ablakmódszerrel összegyűjtik, milyen rövid és hosszú távú céljaik vannak iskolás éveik alatt. Két különböző szint használva először a rövid távú célokat írják az ablakba, majd a hosszú távúakat. Ezt követően saját szavaikkal megfogalmazzák a feladat lényegét, azt, amiről gondolkodtak, és összefoglaló címként az ablak középső részébe írják azt. Az ablakot A/3-as lapjukra ragasztják. 10 perc	Közös célok keresése Saját célok megfogalmazása Önkifejezés Együttműködés	Kooperatív tanulás – ablak	Íróeszközök	Üres lapok (csoportonként 1)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/d Bemutató					
A	A csoportok bemutatják a jeleneteket. 10 perc	Együttműködés Egymásra figyelés	Egész osztály együtt – dráma		
B	A csoportok felolvassák az írásokat. 10 perc	Előadói készség Hangos olvasás	Egész osztály együtt – felolvasás		
C	Az ablakok bemutatása: a csoport szószólója bemutatja a csoport munkáját. 10 perc	Közös munka bemutatása	Egész osztály együtt – bemutatás		
II/e Bent és kint – belső tartalmak kifejezése					
A	Többféle módon is kifejezhetjük, hogy mi van bennünk, milyen állapotban vagyunk, és mit érzünk. Például egy-egy vonal segítségével. A tanár különféle tulajdonságokat, hangulatokat sorol, és a gyerekek egy-egy vonallal megpróbálják lerajzolni azt, amit hallanak. Végül egy vonallal kifejezik azt is, hogy milyen hangulatban, állapotban vannak. 5 perc	Kreativitás Önmagára figyelés Önkifejezés	Egész csoport együtt – tollbamondás Önálló munka	Rajzeszköz, színes ceruza	P1 (Ábrázolás vonalakkal – tollbamondás)
B	Többféle módon is kifejezhetjük, hogy mi van bennünk, milyen állapotban vagyunk, és mit érzünk, például az arcjátékunkkal, mozdulatainkkal. A csoport mindegyik tagja megpróbálja kifejezni pillanatnyi állapotát, a többiek pedig igyekeznek kitalálni azt. 5 perc	Önkifejezés arcjátékkal, gesztusokkal Kreativitás Nonverbális kifejezés és megértés Másokra figyelés	Kooperatív tanulás – fogószínpad		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
C	A tanár különféle érzéseket, hangulatokat, állapotokat sorol, a gyerekek némajátékkal vagy szoborral próbálják kifejezni ezeket. 5 perc	Nonverbális kifejezés Kreativitás	Egész osztály együtt		P2 (Érzések, hangulatok, állapotok listája)
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
III/a Vizuális kifejezés					
A	A foglalkozáson elhangzott érzelmek, hangulatok, tulajdonságok közül mindegyik gyerek kiválaszt egyet, és képet készít róla. Lehet nonfiguratív és figuratív alkotás is, a technika szabadon választható. 15 perc	Vizuális kifejezés kreativitás	Önálló munka	Rajzeszközök, festőeszközök	A/3-as lapok (tanulónként 1)
B	A csoportokban két-két gyerek dolgozik együtt. Ellentétes érzelmeket találnak ki, és rajzon, festményen megjelenítik azokat. Az érzelmek, tulajdonságok mellett a köztük lévő ellentétet is megpróbálják kifejezni. 15 perc	Alkotás Vizuális kifejezés Kreativitás Együttműködés	Páros munka	Rajzeszközök, festőeszközök	A/3-as lapok (páronként 1)
C	Mindenki készít magáról egy képet úgy, hogy ő nincs rajta, csak a rá jellemző érzelmek, tulajdonságok, tevékenységek. 15 perc	Alkotás Vizuális kifejezés Kreativitás	Önálló munka	Rajzeszközök, festőeszközök	A/3-as lapok (tanulónként 1)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III/b Galéria					
A	Mindenki a padjára helyezi az elkészült alkotást, és egy üres lapot tesz a kép mellé. Mindegyik gyerek körbejár, megnézi a többi alkotást, és ha felismeri, mit ábrázol a kép, az üres lapra írja azt. 10 perc	Mások munkáinak megismerése, értelmezése Egymásra figyelés Nonverbális kifejezés értelmezése	Önálló munka	Üres lap, íróeszköz	
B	A párok a padjukra helyezik az elkészült alkotást, és egy üres lapot tesznek a kép mellé. Mindegyik gyerek körbejár, megnézi az alkotásokat, és ha felismeri, mit ábrázol a kép, az üres lapra írja azt. 10 perc	Társismeret Egymásra figyelés Nonverbális kifejezés értelmezése	Önálló munka	Üres lap, íróeszköz	
C	Mindenki a padjára helyezi az elkészült alkotást, és egy üres lapot tesz a kép mellé. Mindegyik gyerek körbemeleg, megnézi a többi alkotást, és ha tudja, mi jellemzi az alkotóját, az üres lapra írja azt. 10 perc	Társismeret Egymásra figyelés Nonverbális kifejezés értelmezése	Önálló munka	Üres lap, íróeszköz	
III/c Ilyen vagyok					
A	A gyerekek kapnak egy „Ilyen vagyok” listát. A leginkább rájuk illő kifejezés mellé jelet tesznek, az üres vonalakra pedig egyéb fontos jellemzőiket írják. 10 perc	Éntudatosság Önismeret	Önálló munka	D1 (Ilyen vagyok – lista) Íróeszköz	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	Mindegyik gyerek kitölti az „Amit szeretnék” lapot. A csoport tagjai megmutatják egymásnak, hogy mit írtak. 10 perc	Éntudatosság	Önálló munka Csoportmunka	D2 (Amit szeretnék)	

TANÁRI MELLÉKLET

P1 ÁBRÁZOLÁS VONALAKKAL (TOLLBAMONDÁS)

Lassú
Haragos
Szép
Vékony
Gyors
Ideges
Kedves
Szerelmes
Reszkető
Hiú
Érdekes
Bizonytalan
Agresszív
Bátor
Irigy
Szerelmes
Szédülő
Erősödő

P2 ÉRZÉSEK, HANGULATOK, ÁLLAPOTOK LISTÁJA

Vidám vagyok
Szomorú vagyok
Félek
Ideges vagyok
Boldog vagyok
Szerelmes vagyok
Fáj
Friss vagyok
Hatalmas vagyok
Fontos vagyok
Fáradt vagyok
Okos vagyok
Szép vagyok